

STUDENTSKI ZBOR SVEUČILIŠTA U ZAGREBU
Savska cesta 25
10 000 Zagreb

MINISTARSTVO ZNANOSTI I OBRAZOVANJA
n/p državna tajnica
prof.dr.sc. Branka Ramljak

**PREDMET: Očitovanje Studentskog zbora Sveučilišta u Zagrebu na stajalište
Ministarstva znanosti i obrazovanja o predmetu obveza studenata- prava i obveze**

Poštovani,

Obraćamo Vam se u ime Studentskog zbora Sveučilišta u Zagrebu, predstavničkog tijela svih studenata Sveučilišta u Zagrebu, najvećeg visokog učilišta u Republici Hrvatskoj. Ovim putem želimo se očitovati na stajalište Ministarstva znanosti i obrazovanja o predmetu Upisa mirovanja obveza studenata - prava i obveze.

Studentski zbor Sveučilišta u Zagrebu jasno podržava prijedlog Ministarstva za usklađivanjem procesa i kontrole statusa mirovanja. Dijelimo Vaše razmišljanje da sva sveučilišta, veleučilišta i ostala visoka učilišta u Republici u Hrvatskoj, uključujući i Sveučilište u Zagrebu, moraju poštivati propisane procedure i jednako se odnositi prema svim studentima prilikom dodjela i regulacije statusa mirovanja te pratećih prava.

Nastavno na Vaše stajalište o ostvarivanju studentskih prava za vrijeme trajanja mirovanja obveza studenta na koje student ima pravo na temelju članka 88. stavka 1. točke 12. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju želimo izraziti veliku zabrinutost, ne samim stajalištem, već cjelokupnim pravilnikom kojim je propisano usklađivanja prava i obveza prilikom postupka mirovanja. Smatramo da veliki problem predstavlja nepotpuna interpretacija okolnosti u kojima se studenti u statusu mirovanja nalaze. Shvaćajući važnost ovog problema za širu studentsku populaciju, voljeli bismo Ministarstvu predstaviti svoju percepciju ovog problema, negativne učinke na same studente koji proizlaze iz propisanih pravilnika.

Zakon u svojim odredbama nigdje ne navodi da studenti s upisanim mirovanjem ne mogu obavljati studentski posao zato što su i takvi studenti upisani u akademsku godinu što je za rad preko studentskog ugovora potrebno. Stoga je neprihvatljiv stav Ministarstva koji proizvoljno tumači odredbe Zakona koje u njemu nisu sadržane i na taj način nedozvoljeno mijenja svrhu i cilj Zakona, a to je da svaki student, bio redoviti ili izvanredni, a upisan u akademsku godinu, uz propisane uvjete, ima pravo na studentski rad.

S obzirom da odredbe Zakona obvezuju kako donositelja tako i adresate Zakona, proizvoljnim tumačenjem narušava se pravna sigurnost koja donošenjem takvog propisa mora biti osigurana. Dakle, ne možemo prihvatiti tumačenje Ministarstva koje navodi da, ako student nije u mogućnosti izvršavati obveze studija tada nije u mogućnosti niti obavljati studentski rad jer nema uporišta u odredbama Zakona.

Nadalje, želimo istaknuti svoj stav da država mora imati razumijevanja za studentice koje u tijeku studiranja zatrudne. U kontekstu demografske revitalizacije, smatramo prijeko potrebnim na svaki mogući način izaći u susret i potpomoći mlade majke. U tom kontekstu, smatramo da su pravo na subvencionirani smještaj i prehranu minimum koji im je država dužna omogućiti. Zakon za vrijeme trudnoće nudi mogućnost, ali ne obvezuje majku na prestanak obavljanja poslova. Samim tim, ne razumijemo Vaš stav o zabrani obavljanja studentskih poslova putem studentskih ugovora. Pogotovo, uzimajući u obzir socio-ekonomsku situaciju pojedinaca, ovakva odluka može uvelike utjecati na životne odluke mladih majki dovoljno rastresenih u sukobu majčinskih i akademskih obveza. Također, nužno je stvoriti poticajno okruženje na akademskoj razini te budućim majkama jasno definirati i omogućiti izlazak na ispitne rokove prema posebno određenim terminima.

Drugi navedeni problem vezan je s retroaktivnim odobravanjem statusa mirovanja za prethodne godine studiranja i problem nedopuštanja statusa mirovanja u tekućoj godini. Ministarstvo znanosti i obrazovanja zajedno s društvom u cjelini mora shvatiti učestalost psiholoških problema kod mladih, a to je izričito važna tema na kojoj Studentski zbor Sveučilišta u Zagrebu aktivno radi kroz projekt Zdravo sveučilište. Potrebno je razumjeti da se kratkotrajna spriječenost studenta može zakomplicirati i provući čitave akademske godine. Zato je neizmjerljivo važno svaki pojedini slučaj traženja mirovanja, posebno kada se radi o studentima koji mirovanje traže zbog bolesti (bilo psihičke ili fizičke) razmatrati *in favorem* studenta, u najboljem mogućem interesu i u svrhu zaštite takvog studenta. Velik broj studenata se tijekom studija ne zna samostalno nositi s obvezama s kojima su suočeni. Posljedično se javljaju psihološke bolesti depresije, anksioznosti te brojne druge. Smatramo iznimno bitnim podići razinu svijesti o učestalosti ovih pojava na razini

studentske populacije. Nastavno na to, bitno je shvatiti da ne dolaze svi studenti iz gradova u kojima studiraju. Većina studenata nema obiteljskog liječnika u mjestu studiranja što im otežava proces pronalaska liječnika i ustanovljenja bolesti. Iz ovog razloga Studentski zbor Sveučilišta u Zagrebu ne dijeli mišljenje Ministarstva da se upis mirovanja obveza može ostvariti tek u trenutku nastupanja bolesti. Smatramo da nije poželjno vremenski ograničiti gore navedeni problem iz nekoliko razloga: 1. studenti u velikom broju slučajeva nisu u mogućnosti na vrijeme prepoznati probleme s kojima su suočeni, 2. studenti su bojažljivi i strah ih je priznati društveno stigmatizirane probleme psihičke prirode, 3. proceduralni i administrativni problemi prilikom prikupljanja potrebne dokumentacije unutar sustava zdravstva. Sveprisutan je problem s duljim rokom iščekivanja potrebnih potvrda i dijagnoza. Uzimajući u obzir tri gore navedena razloga, smatramo da je potrebno pažljivije pristupiti retroaktivnom omogućavanju statusa mirovanja studentima. Problemi u zdravstvenom sustavu ne smiju uzrokovati probleme u sustavu obrazovanja i posljedično biti razlog ukidanja osnovnog prava, prava na edukaciju. Samim tim ne smijemo kriviti studente za nezgode koje im se događaju i oduzimati im njihova temeljna studentska prava propisana Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju. Nadalje, zabrana rada i ostalih studentskih prava studentima koji najčešće boluju od anksioznosti i depresije ne pogoduje njihovom stanju i potencijalno pridonosi stvaranju još većih psihičkih poteškoća.

Nadalje, ne odobravamo odluku o oduzimanju prava na stipendiju studentima u statusu mirovanja. Ovi su studenti u prethodnim godinama studiranja na osnovi propisanih kriterija zasluženo stekli pravo na stipendiju. Smatramo nedopustivim oduzeti im pravo na zasluženu stipendiju zbog nezgode ili bolesti koja im se dogodila u tekućoj akademskoj godini i zbog koje su bili primorani zatražiti status mirovanja. Stjecanje novčanih sredstava kroz sustav stipendija nekima može biti presudno za osiguranje osnovnih životnih potreba o čemu iznimno moramo brinuti.

Vjerujemo da, na osnovu dostavljenog stajališta Ministarstva, postoje određene sumnje u legitimnost pojedinih dodijeljenih statusa mirovanja i slučajevi zlouporabe postojećeg sustava financiranja iz državnog proračuna. Prilikom regulacije ovog problema, poželjno je pognije uređivati i učiniti transparentnima postojeće procedure s ciljem minimizacije mogućnosti zlouporaba stjecanja statusa mirovanja. Ukoliko i postoje teškoće u vidu zlouporaba statusa mirovanja, utoliko je odgovornost nadležnog tijela pronaći adekvatne procedure i osigurati sustav kontrole potrebne za valjanu provedbu procesa stjecanja statusa mirovanja. Smatramo vrlo bitnim diferencirati ovaj problem od studenata koji tijekom razdoblja studija uistinu jesu suočeni s težim fizičkim ili psihološkim preprekama. Studentski zbor Sveučilišta u Zagrebu kao društveno odgovorno predstavničko tijelo dužno je zastupati interese svojih studenata. Svjesni duboke problematike iznesene u stajalištu Ministarstva znanosti i obrazovanja, voljni smo

sudjelovati u predlaganju idejnih koncepta, pronalasku kompromisnog rješenja i aktivno raditi na usklađivanju općih akata Sveučilišta u Zagrebu u okvirima ovlasti Studentskog zbora Sveučilišta i njegovih sastavnica. Zbog učestalosti pojava aktivacije statusa mirovanja smatramo potrebnim čim prije i kvalitetno pristupiti pronalasku adekvatnih rješenja. S tim ciljem, predlažemo održavanje sastanka u terminu koji Vam odgovara kako bismo Vas pomnije upozorili na primjere iz dosadašnje studentske prakse kojima Vaše stajalište ukida temeljna studentska prava.

S poštovanjem,

PREDSJEDNIK

MATEJ SMETIŠKO